Jafningarýni Mannréttindaráðsins

Permanent Mission of Iceland
Geneva

Hvað er jafningarýnin?

- Öll ríki SÞ taka þátt
  - Jafningarýnin er hluti af starfi mannréttindaráðs Sameinuðu þjóðanna (SÞ) með því markmiði að bæta stöðu mannréttinda í öllum 193 aðildarríkjum SÞ.
- Staða mannréttinda skoðuð á 5 ára fresti
  - Alls eru 42 ríki tekin fyrir í jafningarýninni á hverju ári í þremur vinnulotum (janúar/maí/nóvember) sem fara fram í Genf þar sem 14 ríki eru skoðuð í hverri lotu.
- Ísland tekið fyrir í þriðja sinn
  - Ísland var fyrst tekið fyrir 2011, annað sinn 2016 og mun vera eitt þeirra síðustu ríkja sem tekin eru fyrir í þriðja sinn en í hverri lotu eru tekin fyrir ríki alls staðar að úr heiminum.

Hvernig er ferlið?

- Undirbúningur og landaskýrsla
  - Þegar líða fer að fyrirtöku ríkis er átt samtal um stöðu mannréttinda í ríkin og framkvæmd þeirra tilmæla sem ríkið samþykkti í síðustu fyrirtöku. Niðurstaðan er landaskýrsla ríkis.

- Fyrirtaka og tilmæli
  - Landaskýrsla, samantekt SÞ og tillögur frjálsra félagasamtaka liggja til grundvallar sjálfri rýninni sem tekur 3.5 tíma þar sem ríkið kynnir skýrsluna, svarar spurningum og ríki koma fram með tilmæli.

- Samantekt og framkvæmd
  - Búin er til samantekt um fyrirtökuna og tilmæli ríkja og þarf ríkið sem tekið er fyrir að taka afstöðu til þeirra innan nokkra mánaða. Samantektin er opin öllum og er nú ríkisins að framkvæmda þau tilmæli sem þau samþykktu.

Key Phases of a UPR cycle within 4.5 / 5 years

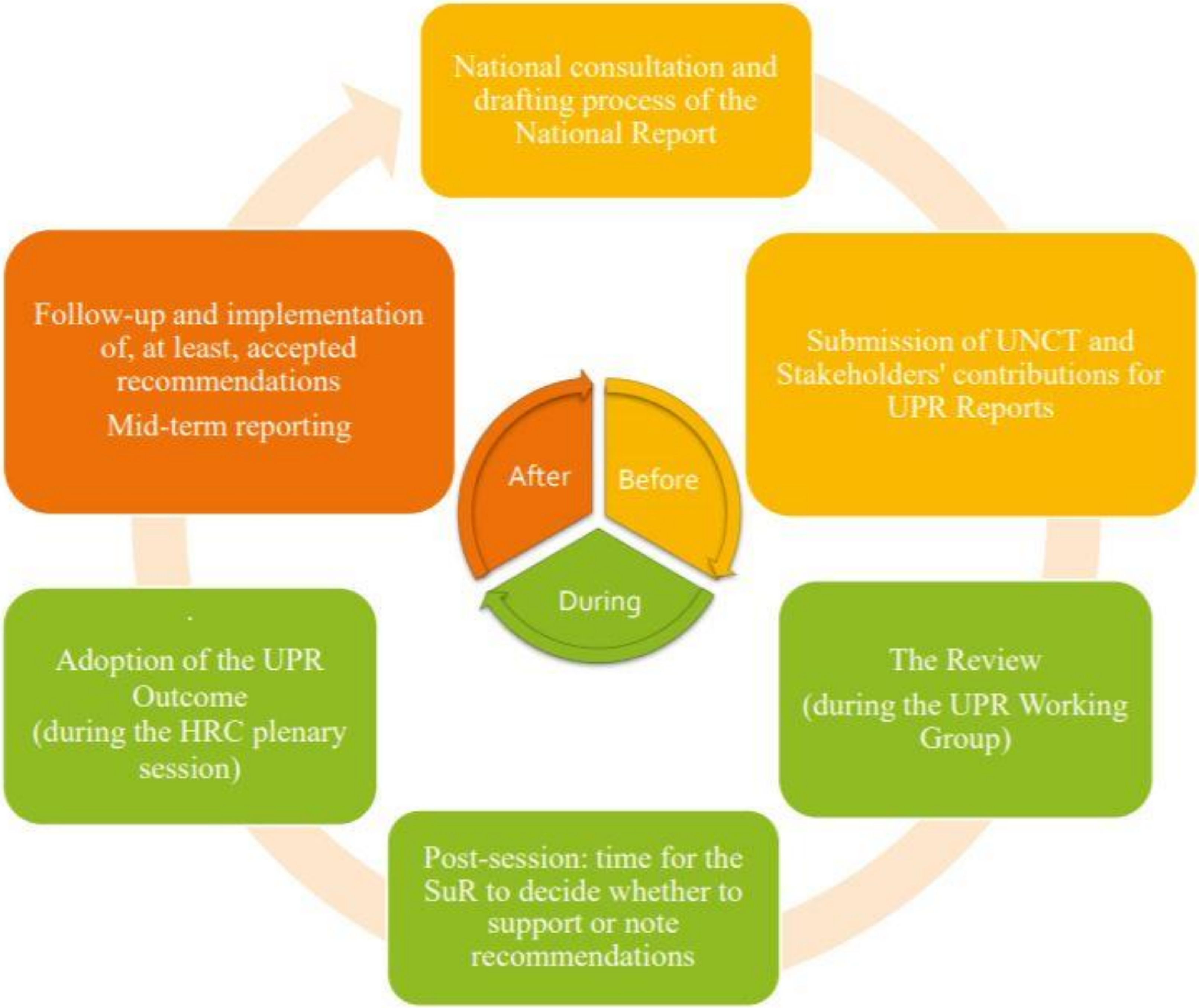

Hvernig er hægt að hafa áhrif?

- Jafningarýnin bara fyrir ríki?
  - Tilmæli til ríkja geta einungis önnur ríki sett fram. Hins vegar hafa frjáls félagasamtök tækifæri til að hafa áhrif á hvaða tilmæli eru sett fram.
- Stuðningur við landaskýrslu og framkvæmd
  - Í gegnum undirbúning fyrir skýrslu hvers ríkis er gert ráð fyrir samráði við frjáls félagasamtök. Einnig geta samtök nýtt sér þau tilmæli sem sett hafa verið fram til að fylgja eftir framkvæmd þess ríkis.
- Skuggaskýrslur og samantektir SÞ
  - Hægt að útbúa samantektir um þau mál sem samtök telja mikilvæg að sé vakin athygli á og deila þeim með ríkjum og Sameinuðu þjóðunum. Mikilvægt er að slíkt sé gert með nægum fyrirvara.

General overview of the UPR Documentation

National Report

Prepared by the State under Review ideally following a broad consultation process with stakeholders

UN Compilation

Prepared by OHCHR using reports from treaty bodies, special procedures, including comments from the State, and other relevant official UN documents

Summary of Stakeholders

Prepared by OHCHR using credible and reliable information provided by relevant stakeholders, including civil society, NHRIs and regional HR organizations

The quality of the reports prepared by OHCHR depends on the quality of inputs received by the key stakeholders: UN entities, Treaty Bodies, Special Procedures Mandate Holders, and Civil Society actors.

Universal Periodic Review

The Universal Periodic Review (UPR) is a unique process which involves a review of the human rights records of all UN Member States. The UPR is a State-driven process, under the auspices of the Human Rights Council, which provides the opportunity for each State to declare what actions they have taken to improve the human rights situations in their countries and to fulfil their human rights obligations.

As one of the main features of the Council, the UPR is designed to ensure equal treatment for every country when their human rights situations are assessed. The ultimate aim of this mechanism is to improve the human rights situation in all countries and address human rights violations wherever they occur. Currently, no other universal mechanism of this kind exists.

Latest news

Latest press releases related to the UPR

UPR Practical Guidance

In launching the Call to Action for Human Rights, on 24

Meetings and events

UPR Webcast

Kindly note: the 36th session is postponed from May to

Frekari upplýsingar

- Heimasíða mannréttindafulltrúans
  - Aðalsíða jafningarýninnar er yfirgripsmikil og þar má finna allar upplýsingar fyrir öll ríki SÞ. https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/UPRMain.aspx . Hér má síðan finna handbók um ferlið https://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/UPR/UPR_Practical_Guidance.pdf
- UPR info
  - Samtök sem styðja og samræma aðkomu frjálsra félagasamtaka að jafningarýninni, https://www.upr-info.org/en Þau eru einnig með áhugaverð kynningamyndbönd https://www.upr-info.org/en/tutorials og skipuleggja fundi frjálsra félagasamtak með ríkjum á undan hverri lotu.
- Aðkoma frjálsra félagasamtaka
  - Mikilvægt er að styðja við aðkomu frjálsra félagsamtaka að ferlinu og hafa SÞ sett saman eftirfarandi til að auðvelda þeim þátttöku.
  - https://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/UPR/Tips_21Sept2020.pdf
  - https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/NgosNhris.aspx

Jafningarýni Mannréttindaráðsins

Permanent Mission of Iceland
Geneva